

Transport av hästar (detta stycke gäller alla, men ytterligare regler finns för näringsverksamhet, t.ex. A-tränare, se längre ner)

Transport nära gården

Dessa bestämmelser gäller när du transporterar din egen häst med ditt eget fordon och transporten inte går längre från gården än 50 kilometer.

Det här gäller alla kortare transporter

- Du får bara transportera din häst när det är lämpligt att transportera den.
- En häst som är sjuk eller skadad får inte transporteras.
- Om det behövs ska du kunna sköta om hästen under transporten.
- Utrymmet där hästen transporteras ska vara utformat så att hästen kan stå upp och, om det behövs, ligga ned i naturlig ställning.
- Om det behövs ska du kunna sätta in skiljeväggar i utrymmet som skyddar hästen.
- Utrymmet där hästen transporteras ska ha god ventilation.
- När hästen lastas i eller ur fordonet ska du använda lämplig utrustning som till exempel lastramper.
- Om det behövs ska rampen ha räcken och tvärgående ribbor som gör att hästen inte faller av rampen eller halkar.
- Lastramperna ska ha så liten lutning som möjligt.

Tänk på att du alltid ska ha med hästpasset när du transporterar hästar. Undantag gäller vid förflyttning till fots då det räcker att du kan visa upp passet inom tre timmar. Det finns också ett undantag för transport akut till veterinär. Läs mer om hästpass till höger.

Undantag

Du får transportera ett sjukt eller skadat djur till veterinär om transporten är brådskande även om du inte uppfyller kraven. Men det får inte finnas någon risk för att djuret kan lida av transporten. Om du är tveksam till om det är lämpligt att transportera djuret är det bäst om du kontaktar en veterinär.

Längre transporter

Om du transporterar dina hästar längre än 50 kilometer har du fler bestämmelser att följa. För dig som transporterar djur i din ekonomiska verksamhet eller är djurtransportör finns ännu fler bestämmelser, du hittar det på [sidorna om transporter inom ekonomisk verksamhet](#). Du hittar de fullständiga bestämmelserna för transporter till höger.

Allmänna krav för längre transporter

- Du får bara transportera dina hästar när de är lämpliga att transportera. Hästar som är sjuka eller skadade får inte transporteras.
- **Du ska alltid ta med hästens hästpass.**
- När djuren lastas i eller ur fordonet ska du använda lämplig utrustning till exempel lastramper. Om det finns behov ska rampen ha räckan och tvärgående ribbor som gör att djuren inte faller av rampen eller halkar. Rampen ska luta så lite som möjligt.
- Du ska kunna sköta om hästarna under transporten eller anförtro skötseln till någon som är lämplig.
- **Du ska kunna se till djuren minst varannan timme under transporten.**
- Om transporten tar mer än åtta timmar ska utrymmet där djuren transporteras vara utformat så att de kan stå upp och ligga ner i naturlig ställning. Om det behövs ska du kunna sätta in skiljeväggar som skyddar djuren.
- Vuxna hästar ska, om de hålls bundna, bindas så att de inte kan ligga ned eller bindas med ett löpande grimskaft så att de inte kan fastna och skada sig.
- Utrymmet ska ha tillräcklig ventilation. Golvet ska vara halkfritt, slätt och täckt med lämpligt strö- eller bäddmaterial.
- Okastrerade vuxna hingstar ska transporteras åtskilda från ston.
- Det ska finnas bra möjligheter att rädda djuren ur fordonet vid brand eller annan olycka.

Transporttid

Du får transportera dina hästar upp till åtta timmar. Om transporten uppfyller vissa krav kan du få transportera hästarna över åtta timmar. De kraven är att:

- **det ska finnas tillräckligt mycket strö på golvet för att djuret ska ha det bra**
- det ska gå att nå djuren för inspektion
- ventilationen ska vara tillräcklig och den ska kunna anpassas efter både den inre och yttre temperaturen
- det ska finnas rörliga skiljeväggar så att det går att skapa olika avdelningar
- **skiljeväggarna ska vara täta ner till golvet vid transporter av hästar yngre än 24 månader som ska kunna ligga ner vid transporter över åtta timmar**
- **det ska finnas bra anordningar för att utfodra djuren om det behövs och det ska finnas lämpligt foder och mängden foder ska vara anpassad till djuren och transporttiden**
- **det ska vara möjligt att ge djuren vatten på transporten.**

För transporter till slakt gäller att:

- hästar får transporteras i högst åtta timmar inom Sverige. Om det krävs för att nå fram till närmaste slakteri får djuren i enstaka fall transporteras i högst elva timmar.

Dräktiga ston

Du får inte transportera ett dräktigt sto

- mindre än 35 dygn före den beräknade fölningen
- tidigare än 7 dygn efter fölningen.

Tar transporten längre tid än ett dygn får inte det dräktiga stoet transporteras om det är mindre än sex veckor kvar till fölningen.

Föl

Ett föl måste vara minst 7 dagar och naveln ska vara helt läkt innan du får transportera det.

Minsta utrymme per häst

Kategori	
Fullvuxna hästar	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)
Unghästar (6–24 månader) vid mindre än 48 timmars transport	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Unghästar (6–24 månader) vid mer	2,4 m ² (1,2 x 2 m)

än 48 timmars transport	
Ponnyer	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Föl (0–6 månader)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)

Rekommenderade mått

Hästens storlek		Spiltans totala längd (m)	Takhöjd (m)
Ponny A+B			1,8
Ponny C			2
Ponny D	0,75	2,3	2
Stor häst	0,8	2,5	2,1
Mycket stor häst	0,9	2,75	2,2

Skyltar

Det ska finnas skyltar på motordrivna fordon och släpvagnar som djur transporteras i. Kravet gäller inte personbilar.

- Svenskregistrerade fordon ska ha skyltar både bak och fram.
- Det ska vara tydligt att det är levande djur i fordonet.
- Skyltarna ska vara lätta att läsa på håll.
- Texten kan vara på svenska eller engelska.

Skyltar som är godkända i andra länder

Svenskregistrerade fordon ska vara skyltade enligt svenska bestämmelser. Fordon som är registrerade i länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) ska följa bestämmelserna i de länderna. Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är [EU-länderna](#), Norge, Lichtenstein och Island.

Skyltar som är godkända i andra länder inom EES är godtagbara om skylten tydligt visar att det är en transport av levande djur.

Transporter utomlands

När du åker utomlands ska din häst

- vara veterinärbesiktigad och ha hälsointyg
- ha hästpass

Veterinärbesiktning får ske tidigast 48 timmar innan lastning.

Det är viktigt att djur som transporteras mellan länder inte för med sig smitta. Det finns också bestämmelser som ska motverka handel med skyddade arter. Till höger under in- och utförsel hittar du mer information om vad som gäller för att transportera djur mellan länder.

Transporthandlingar eller färdjournal

Om du transporterar registrerade hästar i en ekonomisk verksamhet ska du ha med dig transporthandlingar där hästens ursprung och ägare, datum och tid för resstart, betämlelseort och förväntad transporttid framgår. Du kan enkelt använda blanketten transporthandlingar, du hittar blanketten till höger. Är hästarna inte registrerad och transporten tar mer än åtta timmar använder du en färdjournal. En registrerad häst är en häst som är införd i en stambok eller får föras in i en stambok

Transporterar du hästar till slakt och transporten tar mer än åtta timmar måste du ha en färdjournal. Hästar som transporteras till slakt räknas inte som registrerade. Mer information om färdjournalen hittar du på [sidorna om transporter inom ekonomisk verksamhet](#).

Undantag

Tävlingshästar som transporteras mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge behöver inte ha hälsointyg och vara veterinärbesiktigade inför transporten.

För att slippa hälsointyg och veterinärbesiktning gäller att:

- hästarna har hästpass
- syftet med transporten är att delta i en av följande sorts tävling: trav, galopp, hoppning, dressyr, fälttävlan, körning, distansritt, ridning med islandshästar eller westernridning
- hästen är utanför Sveriges gränser högst fem dygn före första tävlingsdagen och högst fem dygn efter hästens sista tävlingsdag
- du har med dig rätt dokument till och från tävlingen

Till en tävling ska följande dokument finnas:

- dokument som styrker hästens deltagande i tävling, till exempel en tävlingsanmälan eller startlista
- hästpass

Från en tävling ska följande dokument finnas:

- deltagarbevis som överdomaren eller tävlingsveterinären har undertecknat
- hästpass

Om hästen inte kan delta i tävlingen

Kan hästen inte delta i tävlingen eller om den inte får delta som en följd av tävlings- eller banveterinärens besiktning, måste hästen besiktigas av en officiell veterinär tidigast 24 timmar innan den lastas för transport.

Den officiella veterinären ska försäkra sig om att hästen är lämplig att transportera den avsedda sträckan. Lastningen av hästen ska utföras på ett sätt som har godkänts av den veterinären. Tänk på att den officiella veterinären också måste utfärda ett hälsointyg för hästen inför gränspassage.

Vad gäller för transport inom ekonomisk verksamhet? **Detta gäller A-tränare!**

Detta är allmänna bestämmelser för dig som transporterar djur inom en ekonomisk verksamhet. Till vänster kan du läsa mer om vad som är transporter inom en ekonomisk verksamhet. Läs också mer på sidorna för varje djurslag. Fullständiga bestämmelser om transport av djur hittar du till höger.

Transporterar du dina egna djur med ditt eget fordon och transporten aldrig går längre från gården än 50 kilometer behöver du inte följa de här bestämmelserna. Läs mer om vad som gäller i ditt fall under sidorna för varje djurslag.

Exempel på transporter inom en ekonomisk verksamhet

- transport där transportören tar betalt för transporten
- transport av produktionsdjur som en del av driftsupplägget, till exempel transport av suggor i en suggring
- transport av produktionsdjur till slakt
- transport inom professionell trav- och galoppverksamhet, A-tränare
- transport inom professionell tävlingsryttar- eller tävlingskuskverksamhet
- transport i samband med yrkesmässig avelsverksamhet
- transport av djur för uppvisning, till exempel cirkusar och djurparker
- transport som utförs av djurhandlare eller djurbutiker
- transport av försöksdjur

Exempel på transporter som inte sker inom en ekonomisk verksamhet

- transport som utförs av eller för en hobbyryttare eller hobbykusk
- transport i samband med amatörgalopps- eller amatürkuskverksamhet, B-tränare
- transport till eller från en fodervärd
- transport i samband med en amatöruppvisning, exempelvis riddarspel
- transporter i samband med utbildningsverksamhet och i de flesta fall ridskolor

- transport av ridskolehästar till eller från tävling

Tillstånd för transportörer

För att få transportera djur måste du registrera dig som transportör och få ett transportörstillstånd. Transportföretag med flera anställda chaufförer behöver bara registrera själva företaget. Du kan söka om tillstånd för korta transporter under åtta timmar eller för långa transporter över åtta timmar.

Du måste ha ett intyg som visar att det fordon du använder är besiktigt och godkänt av länsstyrelsen. Det ställs ytterligare krav på fordonet för långa transporter. Fordonsintyget ska finnas med i bilen när du transporterar djur. Observera att det finns en särskild blankett som du ska använda om du inte har eget fordon.

Undantag

Om du transporterar egna djur i eget fordon kortare sträckor än 65 kilometer och i mindre omfattning behöver du inte ha något transportörstillstånd. Som en tumregel för mindre omfattning gäller åtta eller färre gånger per år. Undantaget gäller också för dig som transporterar egna djur till veterinär, bete eller om djuren ingår i ett bevarandeprogram.

Så här söker du om tillstånd

- Fyll i blanketten Ansökan – registrering som transportör av levande djur som du hittar till höger.
- Bifoga ett intyg om att de transportmedel som du tänker använda uppfyller de bestämmelser som gäller för transporter. Intyget ska utfärdas av länsstyrelsen i det län du bor efter att de har besiktat din transport. Du ska också bifoga besiktningsunderlaget från länsstyrelsen.

Utbildning för kompetensbevis

För att du ska få köra nötkreatur, får, getter, grisar, fjäderfä eller hästar måste du ha ett kompetensbevis. I de fall chauffören inte ansvarar för skötseln av djuren ska den person som sköter djuren också ha ett kompetensbevis. Kompetensbeviset får du genom att fullfölja en utbildning för de djurslag du ska transportera och bli godkänd på den. Tänk på att det kan ta tid att gå utbildningen och få kompetensbeviset.

Undantag

Om du transporterar egna djur i eget fordon kortare sträckor än 65 kilometer och i mindre omfattning behöver du inte ha något kompetensbevis. Som en tumregel för mindre omfattning gäller åtta eller färre gånger per år. Undantaget gäller också för dig som transporterar egna djur till veterinär, bete eller om djuren ingår i ett bevarandeprogram.

Godkända utbildningar till djurtransportör

Detta är de utbildningar som är godkända idag. Det kan hela tiden komma till nya godkända utbildningar och de gamla kan ändras.

- Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd, TYA. Utbildningar finns för transport av lantbrukets djur, fjäderfä och hästar. Mer information finns på [TYA:s webbplats](#). Du anmäler dig till utbildningen på telefonnummer 08-7345246 eller ringer vår växel på 08-7345200.
- Meny, expertkompetens livsmedel. Utbildningen gäller bara för transporter av hästar. Mer information finns på [meny:s webbplats](#).
- C-R Johanssons Åkeri AB i samarbete med Sveriges ridgymnasium AB. Utbildningen gäller bara för transporter av hästar. Mer information finns på deras [webbplats om kompetensbevis](#).
- Dalagårdens veterinärpraktik, Gunilla och Moa Lundgren, Båstad. Utbildningen gäller bara för transporter av hästar. Mer information finns på [webbplatsen för Dalagårdens veterinärpraktik](#). Telefon 0431-70345, mobilnummer: 070-510 0560.
- Studieförbundet i Uppsala län. Utbildningar finns för transporter av hästar, får eller getter. Utbildningen sker på distans. Vi gruppanmälan, om minst 8 deltagare, kan kursen genomföras som en traditionell kurs. Mer information finns på [webbplatsen för Studieförbundet i Uppsala län](#), ulla.laurin@studieförbundet.se eller på telefonnummer 018-194608.

- Närkes Slakteri AB. Utbildningen gäller lantbrukets djur inklusive hästar och gäller i första hand slakteriets egen personal. Se även www.narkesslakteri.se. För mer information ring 019- 23 90 75.

Transporthandlingar

När du transporterar djur ska du ha med dig handlingar om:

- djurets ursprung och ägare
- avsändningsort
- datum och tid för avsändningen
- avsedd bestämmelseort och förväntad transporttid

Till höger hittar du en blankett för dessa uppgifter. Du kan skriva ut blanketten i flera exemplar och häfta ihop dem till en loggbok som du förvarar i fordonet. Du kan också skriva uppgifterna på ett vanligt papper, tänk bara på att skriva klart och tydligt. Använder du en färdjournal behöver du inte blanketten, eftersom färdjournalen innehåller samma uppgifter.

Färdjournal

Om du transporterar nötkreatur, får, getter, grisar eller hästar till länder utanför Sverige och transporten tar längre tid än åtta timmar, måste du ha en färdjournal. Kravet på färdjournal gäller dock inte häst om den är registrerad. En registrerad häst är en häst som har hästpass och är införd i en stambok eller får föras in i en stambok. Hästar som transporteras till slakt räknas inte som registrerade hästar. Färdjournalen hittar du till höger.

Så här gör du med färdjournalen

- Senast två arbetsdagar före avresan måste du faxa in avsnitt 1 ur färdjournalen till Jordbruksverket. Faxnumret är 036-126340.
- Om färdjournalen blir godkänd faxar Jordbruksverket tillbaka ett godkännande till dig som ska transportera.
- Du genomför transporten. Avsnitt 2, 3 och 5 i färdjournalen fyller du i vid behov.
- När transporten är färdig skickar du in avsnitt 4 Transportörens rapport till länsstyrelsen i det län du reste ifrån. Om du har fyllt i avsnitt 5 Avvikelserapport skickar du i den till Jordbruksverket.

Tänk på!

- Att veterinärbesiktning får ske tidigast 24 timmar före lastning. Hästar får besiktigas tidigast 48 timmar innan lastning.
- Att du ska ha färdjournalen med under transporten.
- Att du som transportör eller organisatör av transporten är ansvarig för planeringen av transporten och att färdjournalen blir ifylld och skickas in till rätt myndigheter.

Navigeringssystem

Transporterar du tama nötkreatur, får, getter, grisar eller tama hästdjur (**registrerade hästar är undantagna**) över åtta timmar ska ditt fordon vara utrustat med ett navigeringssystem. Systemet ska kunna registrera förflyttningar och stopp. Systemet ska också innehålla sensorer för temperatur och lucköppning och möjligheten att föra över data till en fast mottagare. Uppgifterna ska bevaras i minst tre år och kunna visas upp på begäran av kontrollmyndigheten. Du kan läsa mer om navigeringssystem på [EU kommissionens gemensamma forskningscentrums \(JRC\) webbplats](http://eu-kommissionens-gemensamma-forskningscentrums-jrc-webbplats).

Skyltar

Det ska finnas skyltar på motordrivna fordon och släpvagnar som djur transporteras i. Kravet gäller inte personbilar.

- Svenskregistrerade fordon ska ha skyltar både bak och fram.
- Det ska vara tydligt att det är levande djur i fordonet.
- Skyltarna ska vara lätta att läsa på håll.
- Texten kan vara på svenska eller engelska.

Skyltar som är godkända i andra länder

Svenskregistrerade fordon ska vara skyltade enligt svenska bestämmelser. Fordon som är registrerade i länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) ska följa bestämmelserna i de länderna. Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är [EU-länderna](#), Norge, Lichtenstein och Island.

Skyltar som är godkända i andra länder inom EES är godtagbara om skylten tydligt visar att det är en transport av levande djur.

Transporter utomlands

För att få transportera djur utomlands finns det många bestämmelser som du måste följa. Du kan läsa en del på sidorna för varje djurslag. Länder har olika bestämmelser för transport av djur och det är därför viktigt att du kontrollerar vilka bestämmelser som gäller i det land du ska resa till. [Här hittar du länkar till de flesta myndigheter som är ansvariga för transporter i de europeiska länderna.](#)

Det är viktigt att djur som transporteras mellan länder inte för med sig smitta. Det finns också bestämmelser som ska motverka handel med skyddade arter. Till höger under in- och utförsel hittar du mer information om vad som gäller för att transportera djur mellan länder.

Andra transportsätt

Om du transporterar djur på järnväg, med fartyg eller med flyg finns det särskilda bestämmelser. Du får själv läsa vad som gäller för dessa transporter i EU:s förordning och Jordbruksverkets föreskrifter. Du hittar de fullständiga bestämmelserna för transporter till höger.